

BESLUT

2016-10-12

Dnr: 16/00948 och
950

SAKEN

Rapport, SVT1, 2016-04-03, kl. 18.00 och 19.30 samt *Aktuellt*, SVT2, 2016-04-03, inslag om underrättelsesamarbete mellan Sverige och Nato; fråga om opartiskhet och saklighet

BESLUT

Inslagen frias. Granskningsnämnden anser att de inte strider mot kraven på opartiskhet och saklighet.

INSLAGEN

De tre inslagen var snarlika och hade rubriken ”Nato – Varnade för rysk övning” och påannonserades enligt följande.

Sverige har ett nära samarbete med Nato enligt en högt uppsatt befälhavare inom försvarsalliansen och för tre år sen varnade Nato Sverige för att ryska bombflyg övade anfall mot Sverige. Och det här är första gången Nato berättar öppet om underrättelse-samarbetet med Sverige.

I inslaget som följde sa en överstelöjtnant för Nato bland annat att han ansåg att det låg i både Sveriges och Natos intresse att de samarbetade. Han sa vidare att Sverige och Nato övade på samma sätt, såg samma hotbilder och orosmoment så som terrorism och fientliga stormakter. Överstelöjtnanten sa därefter att Nato hade informerat Sverige i mars 2013 om ryska bombflyg som övade anfall mot Sverige. I slutet av inslaget sa nyhetsuppläsaren att försvarsministern avböjt från att kommentera uppgifterna.

ANMÄLNINGARNA

Inslagen har anmälts av tre personer som sammanfattningsvis anser att en företrädare för Nato oemotsagd fick yttra sin syn på ett svenskt samarbete med Nato och vilka gemensamma intressen Sverige och Nato har. Det är en

kontroversiell säkerhetspolitisk fråga i Sverige och andra synpunkter borde ha lyfts fram. Anmälarna anser vidare att det i inslaget gavs ett intryck av att Ryssland skulle vara fientligt inställt till Sverige. Anmälarna är dessutom kritiska till nyhetsuppläsarens uttalande om att det är första gången Nato berättar öppet om underrättelsesamarbetet med Sverige. Enligt anmälarna är uttalandet felaktigt. Det är vida känt att Sverige och Nato har samarbetat förut.

AKTUELL BESTÄMMELSE

Sveriges Television ska utöva sändningsrätten opartiskt och sakligt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i televisionen (13 § i sändningstillståndet). Kraven på opartiskhet och saklighet tillämpas enligt granskningsnämndens praxis i princip fullt ut på programledare, reportrar och andra som genom sin ställning i ett program kan uppfattas som företrädare för programföretaget. Med hänsyn till den vidsträckta yttrandefriheten kan kraven ställas lägre i fråga om intervjuade, debattdeltagare och andra så kallade tillfälliga medverkande.

Kravet på saklighet innebär främst att uppgifter som är av betydelse för framställningen ska vara korrekta och att framställningen inte får vara vilseledande, till exempel genom att väsentliga uppgifter utelämnas.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden konstaterar att inslaget handlade om att Nato år 2013 hade varnat Sverige för en rysk flygövning och att en överstelöjtnant från Nato gav uttryck för sin personliga uppfattning om ett samarbete mellan Sverige och Nato. Nämnden anser inte att hans uttalanden eller inslagens utformning i övrigt strider mot kravet på opartiskhet.

Nämnden anser vidare att uppgiften om att det här var första gången Nato berättade öppet om samarbetet med Sverige inte var av sådan betydelse för framställningen att den, oavsett riktigheten i anmälarnas påpekande, medför att inslagen strider mot kravet på saklighet.

Detta beslut har fattats av granskningsnämndens andre vice ordförande Dag Mattsson efter föredragning av Johannes Wik.

På granskningsnämndens vägnar

Dag Mattsson

Johannes Wik